

AEC in Focus

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
มีนาคม 2555

กฎระเบียบการลงทุนที่สำคัญของกัมพูชา

กัมพูชาเป็นอีกหนึ่งประเทศลุ่มแม่น้ำโขงที่นับวันจะเป็นที่สนใจมากขึ้นของนักลงทุนต่างชาติ ด้วยศักยภาพด้านการลงทุนที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าประเทศที่อยู่ในละแวกเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ ประกอบกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของรัฐบาลกัมพูชาซึ่งให้สิทธิประโยชน์หลายประการแก่โครงการลงทุนจากต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนอัตราค่าจ้างแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำราว 60 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน (เทียบกับของไทยที่ราว 250 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน ค่าแรงจากอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำวันละ 300 บาท) ปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวล้วนตอกย้ำความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของกัมพูชาในฐานะหนึ่งในประเทศเป้าหมายเพื่อการลงทุนของเอเชีย ขณะที่นักลงทุนไทยมีศักยภาพในการลงทุนหลากหลายสาขาในกัมพูชา อาทิ บริการทางการแพทย์ บริการด้านความงาม และสปา บริการด้านการศึกษา อุตสาหกรรมการเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงงานผลิตอาหารสัตว์ และโรงงานผลิตน้ำตาล

ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของกัมพูชา (Cambodian Investment Board : CIB) รายงานว่า นับตั้งแต่กัมพูชาเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2537 จนถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2554 CIB อนุมัติโครงการส่งเสริมการลงทุนทั้งสิ้น 1,946 โครงการ คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุนรวม 8,811.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้เป็นโครงการลงทุนของไทย 82 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวม 363.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 4 ของทั้งหมด และจากข้อมูลล่าสุดในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2554 เวียดนามเข้ามาลงทุนในกัมพูชามากเป็นอันดับ 1 ด้วยมูลค่าเงินลงทุน 155.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ การเข้าไปลงทุนในกัมพูชา นักลงทุนควรทราบกฎระเบียบการลงทุนของกัมพูชาซึ่งมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

ธุรกิจที่สามารถขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ประเภทธุรกิจ	เงินลงทุนขั้นต่ำ
ผลิตภัณฑ์หนังสัตว์ ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์และชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์เซรามิก	300,000 ดอลลาร์สหรัฐ
อาหาร เครื่องดื่ม สิ่งทอ ยาง พลาสติก เฟอร์นิเจอร์ กระดาษและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ ซีเมนต์ ปูน ยา	500,000 ดอลลาร์สหรัฐ
ศูนย์การค้า (Trade center)	1,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ
ศูนย์ฝึกอบรมและสถาบันการศึกษา (Training and educational institutes)	2,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ
	4,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : Council for the Development of Cambodia (CDC)

ธุรกิจที่ห้ามลงทุนในกัมพูชา

รัฐบาลกัมพูชาห้ามมิให้ทั้งนักลงทุนท้องถิ่นและนักลงทุนต่างชาติลงทุนในธุรกิจบางประเภทในกัมพูชา อาทิ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปหรือการผลิตยาเสพติด อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าอาวุธ หรือส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ อุตสาหกรรมผลิตดอกไม้ไฟ และอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นต้น

สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในกัมพูชา

โครงการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาเพื่อการพัฒนา กัมพูชา (Council for the Development of Cambodia : CDC) หรือคณะกรรมการการลงทุนระดับจังหวัดหรือเขต จะได้รับสิทธิประโยชน์ อาทิ

ประเภทของสิทธิประโยชน์	รายละเอียด
การยกเว้นภาษีประเภทต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none">● การยกเว้นภาษีนำเข้า เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างสำหรับโครงการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และการยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสำหรับโครงการผลิตเพื่อส่งออก ทั้งนี้ โครงการลงทุนผลิตเพื่อใช้ในประเทศ จะได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าเฉพาะเครื่องจักรและวัสดุก่อสร้างเท่านั้น● การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม จากอัตราปกติร้อยละ 10● การเลือกยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไร หรือ ลดหย่อนภาษีทรัพย์สิน <p>การยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไร จะเริ่ม นับจากปีที่กิจการมีกำไร หรือ 3 ปี หลังจากที่กิจการเริ่มมีรายได้เป็นครั้งแรก โดยช่วงเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีดังกล่าว ขึ้นอยู่กับโครงการลงทุนแต่ละประเภท ทั้งนี้ หลังจากสิ้นสุดช่วงเวลาที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี โครงการลงทุนทั่วไป ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 20 ขณะที่โครงการลงทุนด้านการผลิต น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 30</p> <p>การลดหย่อนภาษีทรัพย์สิน นักลงทุน จะได้รับการลดหย่อนภาษีทรัพย์สิน ร้อยละ 40 ของมูลค่าทรัพย์สินที่ใช้ในการผลิต โดยมีผลบังคับใช้ทันทีในปีแรกที่มีการซื้อหรือใช้ทรัพย์สินดังกล่าว</p>
สิทธิประโยชน์ด้านที่ดิน	<ul style="list-style-type: none">● สัญญาเช่าที่ดินระยะยาวไม่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการเช่า● สัญญาเช่าที่ดินระยะสั้นที่กำหนดเวลาในการเช่า สามารถต่ออายุได้● นักลงทุนสามารถใช้ที่ดินเป็นหลักประกันในการจดจำนอง รวมทั้งสามารถโอนสิทธิในอสังหาริมทรัพย์และทรัพย์สินส่วนบุคคลที่ปลูกสร้างบนที่ดินแปลงดังกล่าว โดยต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ระบุในสัญญาเช่าที่ดิน
การคุ้มครองการลงทุน	รัฐบาลกัมพูชาปฏิบัติต่อนักลงทุนทั้งท้องถิ่นและต่างชาติอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งไม่มีการยึดโครงการลงทุนมาเป็นของรัฐ และไม่มีการควบคุมการกำหนดราคาสินค้าและบริการของนักลงทุน
การโอนเงินออกนอกประเทศ	นักลงทุนสามารถโอนเงินออกนอกประเทศได้อย่างเสรี ไม่ว่าจะเป็นเงินเพื่อชำระค่าสินค้า เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าใช้สิทธิ์ ค่าจัดการ รวมทั้งสามารถโอนกำไรหรือเงินทุนกลับประเทศได้ทั้งระหว่างดำเนินโครงการและภายหลังเลิกโครงการ

ที่มา : - Trade and Investment Guidebook (กัมพูชา), ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- Council for the Development of Cambodia (CDC)
- Board of Investment of Thailand (BOI)

หน่วยงานสำคัญด้านการลงทุนของกัมพูชา

CDC เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชา ซึ่งทำหน้าที่ประสานความช่วยเหลือกับรัฐบาลต่างชาติและองค์กรระหว่างประเทศ ดูแลด้านการลงทุนทั้งหมดในกัมพูชา ทั้งการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน ตลอดจนการจัดตั้งและบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) ทั้งนี้ CDC มีหน่วยงานภายใต้สังกัด ดังนี้

- Cambodian Rehabilitation and Development Board (CRDB) ทำหน้าที่ประสานความช่วยเหลือกับรัฐบาลต่างชาติ และองค์กรระหว่างประเทศ
- Cambodian Investment Board (CIB) ทำหน้าที่กลั่นกรองการขอรับการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- Cambodian Special Economic Zone Board (CSEZB) ทำหน้าที่กลั่นกรองการขอรับการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด

ทั้งนี้ แม้ว่ากัมพูชามีปัจจัยดึงดูดการลงทุนหลายประการดังที่กล่าวมา แต่นักลงทุนอาจต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคบางประการที่อยู่ระหว่างรอการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นความไม่พร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบสาธารณูปโภค โครงข่ายคมนาคมขนส่ง และระบบสื่อสาร ประกอบกับ แรงงานกัมพูชายังขาดทักษะด้านการจัดการและด้านเทคนิค ดังนั้นนักลงทุนควรศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบเพื่อประกอบการตัดสินใจไปลงทุนในกัมพูชา พร้อมทั้งขอรับคำปรึกษาจากหน่วยงานไทยที่เชี่ยวชาญด้านการลงทุนก่อนเข้าไปลงทุนในกัมพูชา

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด